

Kázání: 171. Jak si (ne)nastavit církev podle vlastního gusta

Kázání

Jak si (ne)nastavit církev podle vlastního gusta

1. čtení: Matouš 28, 16 - 20

16 Jedenáct apoštolů se pak odebralo do Galileje, na horu, kterou jim Ježíš určil.

17 Spatřili ho a klaněli se mu; ale někteří pochybovali.

18 Ježíš přistoupil a řekl jim: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi.

19 Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého
20 a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku. “

2. čtení: 2. Korintským 13, 11 - 13

11 Nakonec, bratři: žijte v radosti, napravujte své nedostatky, povzbuzujte se, buďte jednomyslní, pokojní, a Bůh lásky a pokoje bude s vámi. Pozdravte jedni druhé svatým políbením.

12 Pozdravují vás všichni bratři.

13 Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.

Sestry a bratři, nevím, jak se to mohlo stát, ale Poláci to mají docela obráceně než my. Láska se u nich řekne milost a milost se zase řekne láska. Možná právě proto se kdysi dávno praotci Čech a Lech rozešli.

Ostatně nebylo by to poprvé, kdy se lidé rozešli kvůli tomu, že si nerozuměli. Na začátku Bible je příběh o tom, jak v Babylónu stavěli věž do nebe, první mrakodrap, ale celé to zkrachovalo. Stavbaři si přestali rozumět. Museli celý ten podnik rozpustit a každý si šel po svém. Od té doby se prý lidé dělí do různých národů. Každý národ si říká, co chce, jak mu zobák narostl a na ty druhé, co mluví jinak, se dívá v lepším případě s podezřením, v horším s opovržením.

Když se onehdy první Pračeši objevili ve střední Evropě a potkali se s Germány, začali jim říkat Němci. Měli pocit, že tihle podivní cizinci jsou docela němí a vydávají jen nesrozumitelné skřeky. Dnes už je samozřejmě situace krapet jiná, slušní lidé ze všech národů, co jich je, se nad ty druhé nevytahují. Někdy ale temný proud nacionalismu, falešného vlastenectví a pocitu nadřazenosti vyhřezne na povrch a potom to nebývá hezká podívaná. Stačí sledovat, co provádějí ruští dobyvatelé na Ukrajině.

Minulou neděli, sestry a bratři, byly Svatodušní svátky. Snesl se vítr z nebe a zapálil v Ježíšových učednicích plamen dorozumění. Když poté vyšli na ulici, všichni lidé různých národností a jazyků jim najednou rozuměli. Takhle nějak vznikla církev.

Ve své podstatě církev není nic jiného, než spolek pro dorozumění mezi lidmi. Dalo by se říct, že je to její hlavní náplň. Smysl existence církve je v překonání onoho zmatení jazyků, které se odehrálo při stavbě zmíněné babylónské věže.

Jde o to nechat se ovanout a prodchnout sjednocujícím Božím Duchem. Když se tohle církvi daří, když slouží dorozumění, vzájemnému respektu, když umí naslouchat, pak je na dobré cestě. Problém je, když se naopak vyťahuje nad ostatní, rozděluje lidi a odsuzuje ty, které jí nevoní. To pak není divu, že s ní lidé nechtějí mít nic společného.

Obě tyto podoby církve známe z historie. S oběma podobami se můžeme setkat i dnes. Církev jako spolek pro dorozumění, pro pochopení druhých, kteří jsou jiní, spolek pro vstřícnost, ohleduplnost a vzájemnou podporu. Nebo církev jako instituce pro vyvolávání rozkolů, pro sebelibou povýšenost a zavrhování druhých. Aby to nebylo tak jednoduché, často se obě tyto polohy vzájemně prolínají. Jsme holt jenom lidé. Někdy máme dobrou vůli a roztrhali bychom se pro druhé. Jindy jsme naopak úzkoprsí a arogantní.

Apoštol Pavel na tohle téma napsal pár dopisů do církve v Korintu. Měl k tomu dobrý důvod. Dostávaly se k němu zprávy, že namísto dorozumění a vzájemné ohleduplnosti tam převažuje spíš namyšlenost a pohrdání. Jak se to stalo? Někteří křesťané, zejména ti movitější, si s sebou do nového společenství přinesli staré zvyklosti z pohanského prostředí.

Když se má totiž člověk dobře a nic mu v zásadě nechybí, jen těžko se vcítí do chudého. A tak si v Korintu bohatší vrstva nastavila církev tak, aby vyhovovala hlavně jí samotné. Stávalo se, že když chudí otroci, co dřeli takříkajíc od nevidím do nevidím, dorazili do „kostela“, byly stoly po společné večeři už poloprázdné nebo nic nezbylo.

Součástí společného stolování bývala i eucharistie (díkůvzdání) neboli Večeře Páně. Prostě bylo znát, že někteří nebyli považováni za rovnocenné, vypadalo to, jakoby byli u stolu Páně spíš blahosklonně trpění. Nejednou se stalo, že si ti lépe postavení udělali hostinu s Večeří Páně už brzy odpoledne, snad aby jim tam ti chudší nepřekáželi.

Ještě jeden neduh se v tomhle sboru objevil. Korintští křesťané se v blahobytném multikulturním velkoměstě zajímali zejména o duchovní věci. Zní to sice vznešeně, ale ve skutečnosti ztráceli čas nejrůznějšími spekulacemi například o nadzemských sférách, všelijakých nebeských bytostech a tak podobně.

Když se má člověk dobře a nic mu v zásadě nechybí, má holt obvykle jiné zájmy než někdo, kdo žije z ruky do úst. Samozřejmě, že si tihle diskutéri kolem stolu prohýbajícím se dobrotami připadali děsně důležití a výjimeční.

Když potom do sboru zavítali nějací potulní kazatelé a potvrdili jim, že to křesťanství dělají fakt dobře, pýchou se doslova nadnášeli. Kazatelé byli ovšem nejspíš prohnání filutové, neboť se od oněch

bohatších Korintanů nechávali finančně podporovat.

Uměli to s nimi. Kázali korintským křesťanům přesně to, co chtěli slyšet, a současně pomlouvali apoštola Pavla, který podle jejich gusta vůbec nebyl apoštol. Spokojenost na obou stranách. Blahobytní příslušníci sboru měli potvrzeno, že je s nimi všechno v nejlepším pořádku a potulní kazatelé zase měli dobré živobytí.

Jenom ti otroci, co přicházeli až po celodenní šichtě, z toho byli v rozpacích. Jenže když jste jednou otrokem, nemáte holt čas na studium rétoriky, v diskusi s kazateli, kteří mluvit umějí, nemáte šanci. A tak to tam v té korintské církvi notně skřípalo, pod povrchem bylo cítit napětí a jen těžko se dalo mluvit o nějaké sounáležitosti či vzájemné ohleduplnosti.

Když k něčemu podobnému v církvi nebo klidně i ve společnosti jako celku dojde, je to na pováženou. Však když se to Pavlovi doneslo, docela se naštvál. Co má vlastně takový způsob křesťanství společného s Kristem, který se ponížil a obětoval za druhé? Lautre nic!

Proto si apoštol hned pozval písaře a nadiktoval mu docela ostrý dopis, který se nám zachoval jako poslední třetina 2. listu Korintským. Dokonce, a to bychom do Pavla neřekli, dokonce varuje, že přijede a udělá pořádek. Pak se uvidí, jestli korintská církev obstojí a nebo se pod tlakem apoštolské vizitace docela zhroutí!

Ale ne, Pavel nebyl z těch, kteří mají zvláštní potěšení, když mohou někoho odsoudit, vyloučit a zatratit. Svůj rozhořčený dopis uzavírá s nadějí, že to Korintanům dojde a že se změní k lepšímu: „Když to shrnu, milí sourozenci,“ píše Pavel, „jde hlavně o to, abyste měli radost, dali mezi sebou všechno do pořádku, byli jeden druhému oporou, žili ve svornosti a v pokoji. Když se do toho pustíte, Bůh lásky a pokoje bude s vámi.“

Myslím, že to Pavel shrnul dokonale. Přesně tohle znamená být křesťanem. Pak ještě dodá něco o svatém políbení, které má dát vzájemnému smíření a novému vykročení stvrzující tečku. Následuje poslední věta celého dopisu: „Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.“

Obloukem se vracíme k tomu, s čím jsem dnešní kázání začínal, ke slovu milost, které v polštině znamená lásku. Něco na tom je. Milost, jak se s ní v Bibli setkáváme, nelze od lásky dost dobře oddělit. V češtině si pod milostí představíme nanejvýš milost prezidentskou, ale jinak nic. To třeba anglické slovo grace znamená také laskavost nebo přízeň a není tak od lásky jako takové příliš daleko.

Pokud Pavel na samém konci dopisu zmíní právě Kristovu milost, doufá, že to křesťanům v Korintu dojde. Křesťanská víra bez milosti, tedy bez laskavosti a obětavosti, jak jsme se s tím vším setkali v Ježíšově příběhu, nedává moc smysl. Může to být sice zajímavá duchovní nauka, o níž mohou blahobytní lidé diskutovat kolem plného stolu, ale to je tak všechno.

Ve víře, jak nám ji zprostředkoval apoštol Pavel, jde o víc. Jde o nový rozměr lidského společenství, jde o překonání sobectví a pýchy v zájmu rovnosti, ohleduplnosti a citlivé vnímavosti situace těch druhých, s nimiž sdílíme ať už kostelní lavici, státní útvar nebo celou planetu Zemi.

Ti, kdo si tuhle víru osvojí a snaží se podle ní žít, mohou se spolehnout: Bůh lásky a pokoje bude s nimi.

PeČ

SPCH 4. 6. 2023

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)